

Nederlandse Spelling, Geslacht en Verbuiging. Een bundel Opstellen (1932) 214-292. Nog meer dan in de artikelen van Royen vinden wij hier het materiaal veel te ongelijk. Men dient altijd te vragen: wat is bijzonder, wat gewoon? wat Nederlandsch, wat dialect of groeptaal? wat is ons bijzonder eigen, wat vinden wij in genetisch en cultureel verwante talen terug? Wat is keurig, wat is slordig? wat getuigt van taalbeheersching, en wat spruit uit misvatting, wanbegrip, onkunde, domheid? wat toont taal-evenwicht, wat contaminatie, hypercorrectheid, effectbejag, aanstellerij? Waar matigt overleg, waar prikkelt effect? Wat belangt wezenlijk spraakkunst, wat logica, wat zielkunde? En altijd bedenke men, dat taal, waarin ieder reeds voor den buitenkant intuïtief hooger en lager beseft, zeker evenzeer, meer innerlijk, als geestelijk bezit en geestelijk vermogen, volstrekt normen en richtsnoeren behoeft. Geen leering en voorlichting zoekend taalgebruiker is geholpen met den dooddouner: wees beschaafd, of neem, wie beschaafd is, praat of laat praten, en luister naar het „spraakgebruik”.

101 Royen, *Nomin. Klassif.-Systeme* 270. Toch vindt hij Simons' uiteenzettingen „durchaus kritisch und lesenswert”.

102 Zie o.a. *Grondbeginselen* 134 vlgg. Zie boven, aant. 16. Tegen die visie van V. G. op pronomina en geslachten strijdt Royen weer gedurig; bv. in *Vervanging* en *Aanduiding*, en *Functieverschillen*. *N. Taalg.* 27, 157 vlgg., 202 vlgg.

103 Van Ginneken, die in de *Grondbeginselen* oordeelen moest naar de oorspronkelijke opstellen en de korte samenvatting in brochure-vorm van 1921: *Hij of zij of het*, zal misschien in de breede samenvatting van 1932 opnieuw gehinderd zijn door de „dooreenwarring van de verschillende dialecten met het Algemeen Beschaafd” en de „propaganda voor onbeschaafde taal”. Voor mij is deze lectuur vaak een temptatie.

104 Ik behoef slechts te verwijzen naar de „praktiese konklusies” van Simons in de samenvatting van 1932 — a.w. 289-292 — met de telkens erbij vermelde plaatsen: waarbij men de veelsoortige ironie scherp dient op te merken. Niet alleen de ouderwetsche schrijftaal, de grammaticale onnatuur, en de zucht om voor vol te worden aangezien, acht hij de hinderpalen voor een goed [d.i. Kollawijniaansch] gebruik der pronomina, maar heel de „schrijfsituatie”: schrijven is [op zichzelf al] taalmisbruik, zei Goethe terecht. Simons heeft het meest op met het vage *het* als pronominale aanduiding, en de vervanging door een „andere konstruk-